

HVA ER SUNNE GODE BOMILJØ?

AVFALLSKONFERANSEN I MIDT-NORGE 2023
Are Risto Øyasæter, Byarkitekt, Trondheim kommune

byarkitekten i Trondheim

- Utvikle byarkitektens rolle
- Være rådgiver for offentlige og private aktører i viktige byutviklingssaker
- Tilrettelegge for engasjement og debatt rundt arkitektur og byutvikling
- Bidra til å oppnå høy kvalitet i byutviklingen
- Lede rådet for byarkitektur
- Byarkitekten skal ha en fri stemme

Vil ha drastisk endring av Trondheims innfartsveier: – Biltrafikken må temmes

Akkurat nå er tidspunktet for å gjøre noe med tre gamle innfartsveier, mener byarkitekten. Han vil gjøre gatene trivelige.

Der mange ser ei skitten og nedslitt gate, ser byarkitekt ei forslitt gate som bør forvandles fra innfartsvei til hovedgate der folk har lyst å gå og oppholde seg. FOTO: MORTEN ANTONSEN

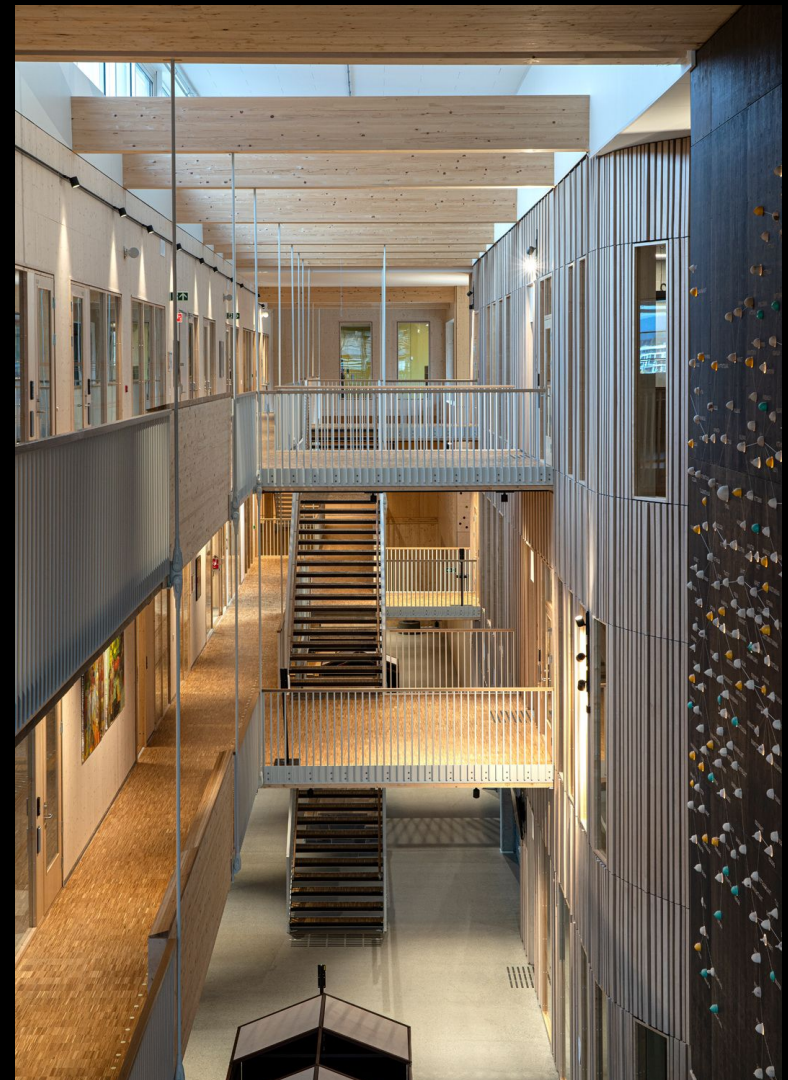
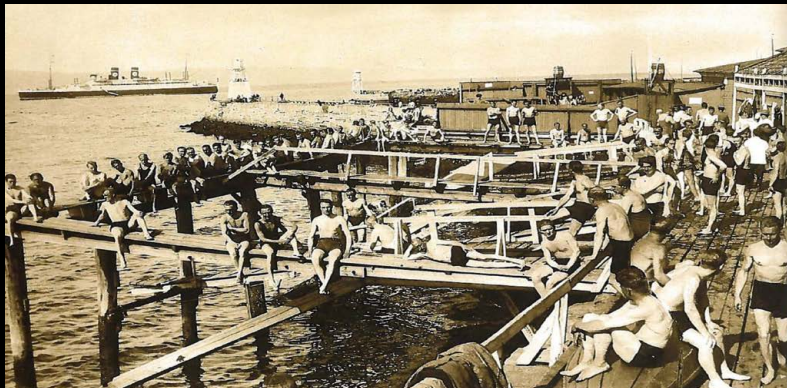
det gjør vi ved å

- Begynne samtalene med perspektivet for menneskene.
Alle initiativ kan være en mulighet for å lage gode rom for folk.
- Tenke “levbarhet” - insistere på en dialog der man setter søkelyset på hva prosjektene kan gjøre for å utvikle kontakten mellom menneskene og mellom menneskene og byen.
- Skape en tettere by som utfordrer vår byskikk. Kanskje trenger vi ikke så mange og store rom - men vi trenger rom med kvalitet!

ARKITEKTUR SOM VERKTØY:

- FOR Å ØKE KVALITETEN I BYUTVIKLINGEN
- FOR Å NÅ VÅRE SAMFUNNSMÅL
- FOR Å STYRKE VÅRE TJENESTER

Bomiljøet og nabolaget har stor betydning for om du føler deg inkludert eller ekskludert
Hvem har hatten på som ivaretar tilhørighet til et stedet?

Å BO

I EN HVERDAG I ENDRING

I EN BY I ENDRING

ARKITEKTUR ER ET
VERKTØY FOR BYENS
SÆRPREG

urban - komme nærmere hverandre på en god måte -
hvem er aktørene? hvordan deler vi plassen?

foto: Glen Musk

**SLAPPE AF
OPLEVE HJEMLIGHED
LAVE MAD
MØDE NABOER
DYRKE FÆLLESSKABER**

PRIVAT LIV

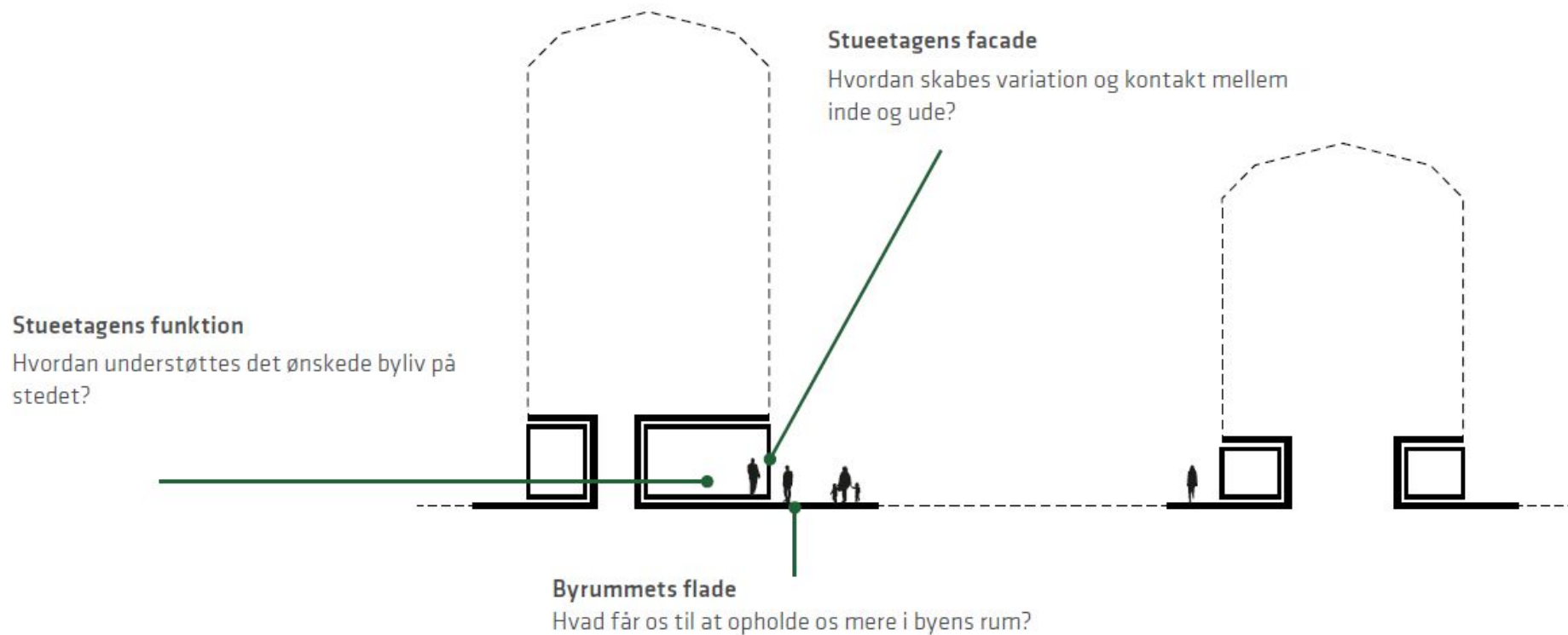
**VÆRE FYSISK AKTIV
OPLEVE VARIATION
TAGE OPHOLD
MØDES MED ANDRE**

**SNAKKE HANDLE GÅ
STÅ OG BETRAGTE
TAGE OPHOLD**

OFFENTLIGT LIV

EN BY I ØYEHØYDE

- Mennesker opplever byen i øyehøyde. Vi bruker våre sanser, ører, nese og ikke minst våre øyne.
- Vi har behov for byer og bomiljø hvor våre sanser blir stimulert gjennom en variasjon av synsinntrykk, et rikt utvalg av taktile opplevelser fra forskjellige materialer og en menneskelig skala, hvor vi kan høre og ikke minst se hverandre.

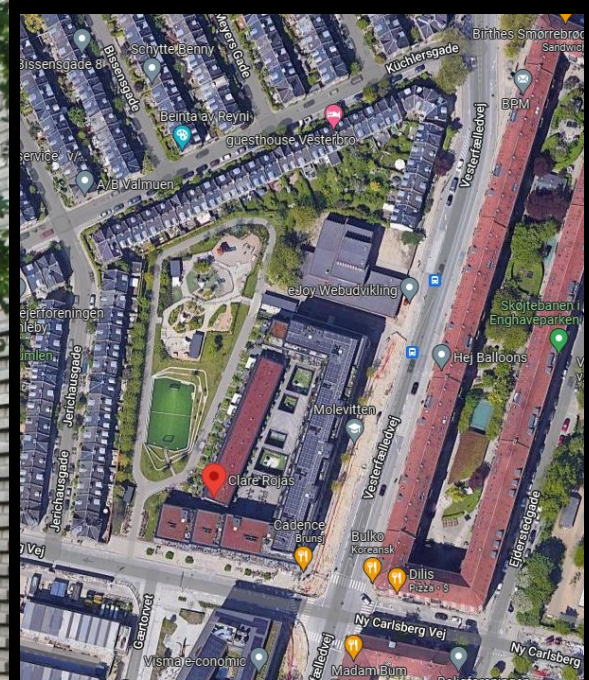
MELLOMROMMET KAN FRAMSTÅ FRODIG ELLER VELDIG ENKELT

Lege Steinar Krogstad, leder av Helseundesøkelsen i Trøndelag (HUNT):

“Stedsplanlegging er samfunnsmedisin. Godt utformede steder kan gi deg sosiale relasjoner. Arkitekturen må invitere til å være aktiv, gjøre noe sammen, gjøre noe meningsfylt.”

RENHOLDSVERKET OG BYDRIFTS VIKTIGE PLESS I BOMILJØET

ARKITEKTUR SOM VERKTØY FOR GÅBYEN TRONDHEIM

Nabolag

Nabolag er komplisert fordi nabolag er mer mangfoldige enn man tror!

Det er i nabolaget vi finner balansen mellom det private og det offentlige.

Hverdagen - Hva møter deg når du går ut?

Hverdagen - Hvem møter du når du går ut?

INNBYGGERINVOLVERING MED PROSESSER DER VI:

- Stiller flere spørsmål - lytter mer
- Eksperimenter mer
- Involvere ulike grupper, hver for seg og sammen (generasjonsmøter)
- Leker med scenarier
- Alltid begynner med å stille spørsmålene til de som bor der om hva initiativene faktisk kan bety?

Stedene oppstår gjennom byutvikling

- Når? Hvorfor? Kontekst?
- Idealer og ideologi? Brudd. Eksperimentering.

Med blanke ark.....

HVA FORTELLER OMGIVELSENE OM MULIGE RELASJONER?

EN BY I ØYEHØYDE
MELLOMROM
PASSAGE

HVA MØTER DEG UTAFOR DØRA DI? det uanstrengt fellesskap

BEVISSTGJØR RELASJONER TIL STEDET OG EIERSKAP TIL STEDET

Adresseavisen NYHETER SPORT KULTUR MENINGER UKEADRESSA ERLING

– Vi blir lyttet til i skoleplanlegginga på Saupstad

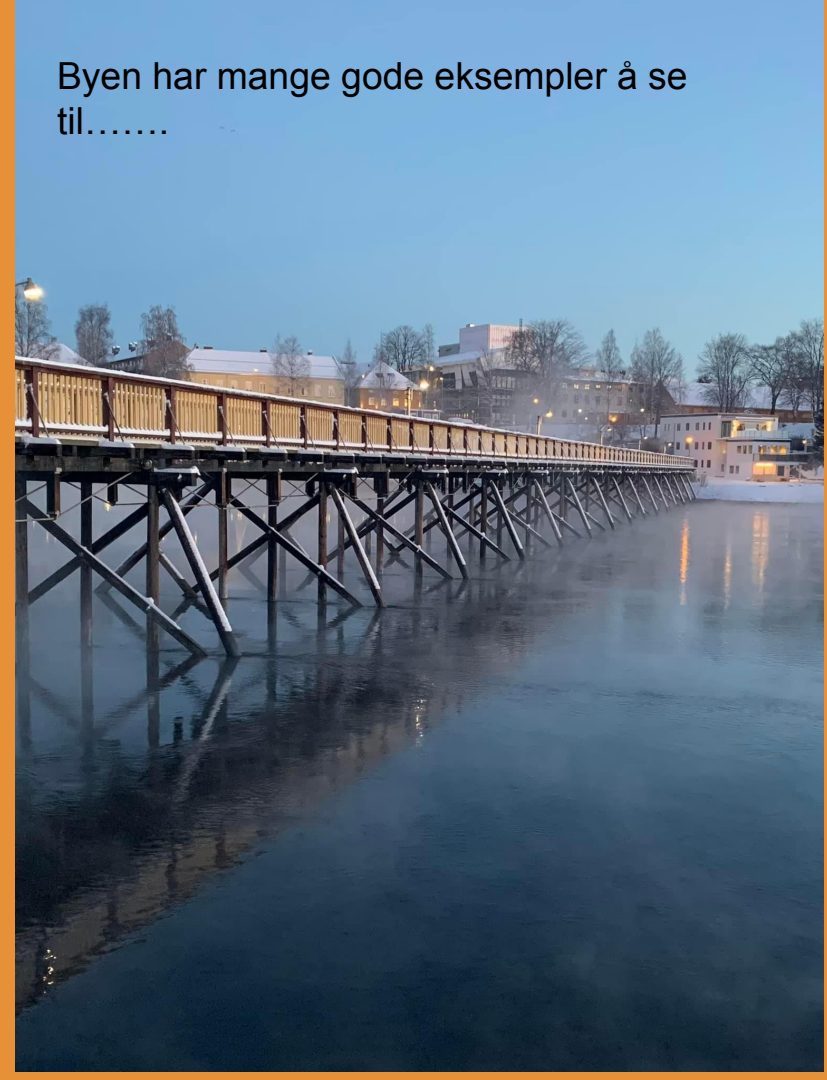
– Ungdommene på Saupstad jobber hardt for en bydel det skal være bra å vokse opp i. Vi tror det blir veldig bra her når alle de nye skolene står ferdig, sier ungdomsrådslederen.

TENK SMÅ OG STORE TILTAK SOM FORENER FOLK

Byen har mange gode eksempler å se
til.....

Fokus 1: Livskvalitet og helse

Aldersvennlig bydel

Inkluderende bydel

Forbindelser

Møteplasser

Fokus 2: Møteplasser og deltakelse

Nye kulturarenaer

Nye parkområder

Ulike møteplasser

Tilgjengeliggjøre

Fokus 3: Barn og unges kompetanse for fremtiden

Demokratiforståelse og medborgerskap

Mesteringsarenaer

Nye læringsarenaer

*Skoler og barnehager:
Infrastruktur som bygger
nabolagene sammen*

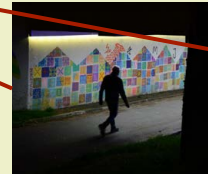
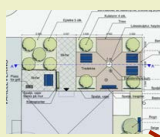
Debatt-podcast

Hva er norsk? Hva vil det si å være norsk?

- Det er så mange med ulike bakgrunner på Kolstad. Det er en gave, da!

Ca 70 små og store prosjekter

Fokus 4: Bærekraftig bydel - infrastruktur og offentlig rom

Frodige(re) Saupstad

Kunst i offentlig rom

Nye forbindelser

Trygghetsskapende belysning

Høy kvalitet på infrastruktur

Variert boligsammensetning

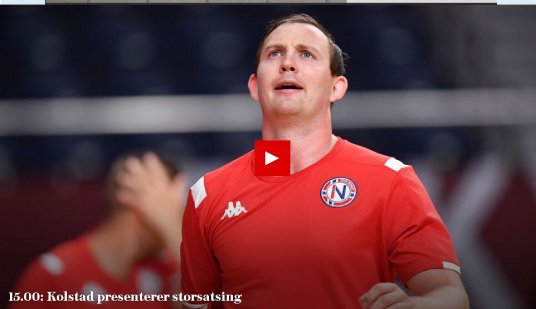
TRONDHEIM KOMMUNE

Omdømme

Fokus rettet mot endringer og muligheter

Saupstad/Kolstad kan bli Norges mest attraktive sted i 2021

I konkurranse med populære Henningsvær i Lofoten samt byene Skien og Porsgrunn konkurrerer nå bydelen Saupstad/Kolstad om Attraktiv by-prisen 2021.

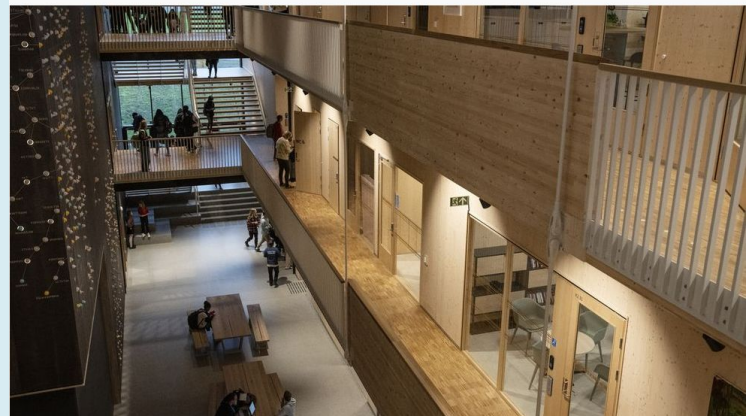
15.00: Kolstad presenterer storsatsing

SANDER SAGOSEN PRESENTERT SOM KOLSTAD-SPILLER: - UMULIG Å SI NEI

Trønder-klubben henter «hjem» Sander Sagosen (26) og flere andre landslagsprofiler.

Trepalasset på Huseby

900 barn og unge på en skole som er nabo med til sammen 1600 videregående elever? Mange var skeptiske. Slik har det blitt på Huseby.

Lyst til å lære mer om teater?

Trøndelag Teater tilbyr kurs i grunnleggende teaterferdigheter for barn og unge mellom 9 – 12 år. Kurset gjelder i hovedsak for barn som bor i området Saupstad-Heimdal. Barn fra andre bydelar kan også søke.

Kurstid: Heimdal VGS
Kurstid: Onsdager kl. 17.00 – 19.00
Kursstart: 29. september 2021

TEATERSKOLE FOR BARN OG UNGE

Påmelding og spørsmål sendes til roula.lynniati@trondelag-teater.no
Søknadsfrist er innen 25. september 2021

Husk å fylle inn:
Navn på foreldre/foresatte
Navn på barnet
Alder
Adresse
Telefonnummer

TRØNDELAG TEATER

Bygge den bærekraftige byen - binde byen sammen

Gjøre bydelen Saupstad-Kolstad til en sentral og attraktiv bydel

Relasjonen til stedet ble en kraft for byutvikling og byutviklingen en kraft for lokalsamfunnet?

Jury for regjeringens Attraktivby-pris 2021:

*“Juryen oppfatter at den grunnleggende holdningen bak områdeløftet er **å bygge videre på bydelens styrker og kvaliteter**. Inn i dette arbeidet har aktørene tatt med nye blikk og vår tids kunnskap om hva som skaper stedsattraktivitet, og gjennom det vært i stand til **å foredle og videreutvikle stedets egenart**. juryen mener at områdeløftet på Saupstad/Kolstad er bærekraftig stedsforedling i særklasse.”*

Finn Williams, byarkitekt i Malmø:

Nabolag:

Møt alle nabolag med lik respekt

Se nøye etter hva som finnes der allerede

Styrk nabolagets eksisterende kvaliteter

Bygg infrastruktur som knytter sammen
nabolagene

Bruk lokale krefter først

Bygg nabolaget av nabolaget

Design nabolaget med nabolaget

Benytt ekspertisen ved dørstokken

Møt folk der de allerede er

Legg merke til all endring som allerede skjer

MANGE SKAL FORTSETTE Å BO I VILLASTRØKENE

SJØVEGEN

LILLEBY

MØLLENBERG

foto: Glen Musk

foto: Glen Musk

RISVOLLAN

NYHAVNA- ET FRAMTIDIG BOMILJØ OG BYMILJØ?

